

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

ΕΙΡΗΝΗ ΣΑΡΠ Πρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού

Την **Πλάμνα Τσούλου** και **Σταμάτη Ζησίμου**

Πέντε παρεμβάσεις σε ισόριθμους τομείς της οικονομίας που επηρεάζουν άμεσα την «ισόπνη» του καταναλωτή, καθώς και τα δημόσια οικονομικά προαναγγέλλει για το πρώτο εξάμηνο του 2025 ριζώντας στη «Ν» η πρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού, Ειρήνη Σαρπ.

Παρά το γεγονός ότι η Επιτροπή λειτουργεί με το ένα τρίτο του απαιτούμενου προσωπικού, όπως επισημαίνει η κ. Σαρπ στους υπογράφοντες, η αιζένια του επόμενου διαυήματος περιλαμβάνει κομβικές αποφάσεις που προσδοκάται να βελτιώσουν τη λειτουργία επιτηρότης, αλλά ωστόσο μεγάλων αγορών.

Τα καύσιμα

Στην πρώτη σειρά των παρεμβάσεων τίθεται η κανονιστική παρέμβαση για τον κλάδο των πετρελαιοειδών, όπου μετά το πέρας της δημόσιας διαβούλευσης (15/11/2024) η Επιτροπή θα προχωρήσει στη δημοσίευση των προτάσεων της για τη διαμόρφωση των τιμών.

Παρότι η πρόεδρος της ανεξάρτητης αρχής απέφυγε να προσδιορίσει τις προτιμήσεις για τη διόρθωση των οριζώντων,

προέκυψε ταύτιση (με οριακές διαφορές στις τιμές μεταξύ των δύο εταιρειών στο τέταρτο με πέμπτο δεκαδικό ψηφίο) και παράλληλη εξέλιξη των τιμών.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού σημειώνει ότι και για τις δύο εταιρείες διύλισης, παρότι πραγματοποιούν σημαντικό μέρος των πωλήσεών τους σε χώρες του εξωτερικού, προκύπτει, εν γένει, για τα προϊόντα τους υψηλός καυσίμων μεγάλου κερδού ανά μονάδα έσοδου από εγχώριες πωλήσεις σε σχέση με το αντίστοιχο

Στο στάδιο της διύλισης πετρελαιοειδών επικρατούν συνθήκες δυοπωλίου, με υψηλό βαθμό συγκέντρωσης.

μέσο έσοδο των εξαγωγών τους. Δηλαδή πωλούν ακριβότερα τα καύσιμα στην Ελλάδα από ό,τι στις χώρες στις οποίες εξάγουν.

Επιτόκια καταθέσεων

Εντός του πρώτου εξαμήνου του επόμενου έτους εκτιμάται ότι θα έχει ολοκληρωθεί και η κλαδική έρευνα για τη διαμόρφωση των επιτοκίων των τραπεζών. Με δεδομένο ότι πέρουν επιβλητικές πρόοιμο συνολικού ύψους σχεδόν 42 εκατ. ευρώ σε μέντι τράπεζες και την Ελληνική Ένωση Τραπεζών για εναρμονισμένα πρακτικά στις χρεώσεις αναλήψεων με κάρτα άλλου εκδότη, ο κλάδος συνεχίζει να βρίσκεται σε «καθεστώς παρακολούθησης».

Σύμφωνα με την κ. Σαρπ, η Επιτροπή έχει εκκινήσει από τον περασμένο Ιούλιο τη διεγέρεια κλαδικής έρευνας για τα επιτόκια καταθέσεων, καθώς η κατακόρυφη αύξηση των επιτοκίων στην οποία προχώρησε η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα για τη συγκράτηση του πληθωρισμού, στη χώρα μας επηρέασε τα επιτόκια χορηγήσεων και όχι των καταθέσεων που έμπαν υαχδών με ταίβια.

Ωστόσο, η έρευνα της Επι-

Από «κόσκινο» 5 καίριες αγορές περνά η Επιτροπή Ανταγωνισμού

Οι τιμές καυσίμων και τα επιτόκια καταθέσεων ψηλά στην ατζέντα της Ανεξάρτητης Αρχής

Το θέμα των δημόσιων διαγωνισμών αποτελεί ένα κρίσιμο πεδίο, το οποίο η Επιτροπή έχει υπό παρακολούθηση.

φαίνεται να είναι βέβαιο ότι θα ζητηθεί η λήψη μέτρων για αύξηση του ανταγωνισμού μεταξύ των διωλιστηρίων και διευρίνηση των εισαγωγών από τις εταιρείες εμπορίας.

Άλλωστε, στα προκαταρκτικά συμπεράσματα της έρευνας της σημειώνεται ότι στο στάδιο της διύλισης επικρατούν συνθήκες δυοπωλίου, με υψηλό βαθμό συγκέντρωσης, ενώ από την ανάλυση των τιμών διύλισης

τροπής θα επικεντρωθεί μόνο στο σκέλος των επιτοκίων καυθδών, καθώς από την προκαταρκτική έρευνα προκύπτουν

δύο παρατηρήσεις: πρώτον, η αυξημένη διαφορά μεταξύ του μέσου επιτοκίου καταθέσεων και δανεισμού (επιτοκιακό πε-

ριθώριο), δεύτερον, ο χαμηλός βαθμός μετακύλισης των μεταβολών των επιτοκίων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας

✦ Η Επιτροπή θα διερευνήσει τις συνθήκες ανταγωνισμού στην αγορά τραπεζικών καταθέσεων

Ε. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

Πολιτική πολυεθνικών

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ από την έρευνα που πραγματοποιεί το υπουργείο Ανάπτυξης και η Διυπηρεσιακή Μονάδα Ελέγχου της Αγοράς (ΔΙΜΕΑ) για την τριτοετή πολιτική των πολυεθνικών, σε εξέλιξη υπάρχουν και παράλληλες έρευνες από την Επ. Ανταγωνισμού. Ειδικότερα, στην κατά προτεραιότητα εξέταση σε ανάλυση σε αρμόδιο εισηγητή της αυτεπάγγελτης έρευνας στις αγορές προμήθειας, εμπορίας και λιανικής πώλησης δημητριακών, γάλακτος, καφέ, μαρμαλάδιων, ροφημάτων και τυριών, υπήρξαν ενδείξεις για κάθεται συμπεριφορά στην αγορά παραποίησης, εμπορίας και λιανικής πώλησης δημητριακών Υπερθεμιζόμενα ότι, στο πλαίσιο της αυτεπάγγελτης έρευνας, η Γ. Διευθύνση Ανταγωνισμού διεξήγαγε στις 9 Σεπτεμβρίου επίσημο έλεγχο σε εταιρείες που δραστηριοποιούνται στις εν λόγω αγορές (εισαγωγείς / διανομείς), καθώς και σε εταιρείες - λιανοπωλητές / σουπερ μάρκετ πανελλαδικής εμβέλειας, στοιχεία που έχουν συλλεχθεί βρίσκονται υπό αξιολόγηση, ωστόσο θα πρέπει να επιστημονηθούν ότι οι ενδείξεις δεν συνοδεύονται πάντα και από αποδείξεις.

συνθήκες ανταγωνισμού στην αγορά των τραπεζικών καταθέσεων, προκειμένου να διαπιστώσει τυχόν στρεβλώσεις και να υποβάλει προτάσεις για την ενίσχυση του ανταγωνισμού στην αγορά, προς όφελος των καταθετών (νοικοκυριών και επιχειρήσεων).

Ζωοτροφές
Παρότι ο πληθωρισμός στα τρόφιμα έχει μειωριστεί, ενισχύονται οι τιμές παραμένον στα ύψη, χωρίς να υπάρχουν ενδείξεις για άμεση αποκλιμάκωσή τους.

Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή Ανταγωνισμού προχωρά στη διεξαγωγή καρτογράφησης στον κλάδο των ζωοτροφών, με σκοπό τη διερεύνηση και την εμβάθυνση στις συνθήκες ανταγωνισμού που επικρατούν στην συγκεκριμένη κλάδο. Η έρευνα συμπληρώνει τη καρτογράφηση στον κλάδο των κινηματογραφικών φαρμακευτικών προϊόντων (ΚΦΠ).

Αμφότερες οι έρευνες εντάσσονται στο πλαίσιο της στρατηγικής στόχευσης της Αρχής να μελετήσει τις συνθήκες ανταγωνισμού στον αγροδιατροφικό τομέα στην Ελλάδα και ειδικότερα στην εφοδιαστική αλυσίδα βασικών τροφίμων.

Οι καρτογραφήσεις που εκκίνησαν ενόψει του 2024 επικεντρώνονται στα προηγούμενα στάδια της εφοδιαστικής αλυσίδας, και συγκεκριμένα στην εισροή και συνδυαστικά εκμίσθωση υψάλου μουσού του κόστους των παραγωγών. Ειδικότερα, οι ζωοτροφές (από κοινού με τα ΚΦΠ) εκπροσωπούν το 75% του κόστους στην κτηνοτροφία, ενώ ο δείκτης τιμών ο όνθεται ζωοτροφών αυξήθηκε κατά 3,3% από το 2020 έως το τρίτο τρίμηνο του 2023.

Σύμφωνα με την κ. Σαρπ, ο κύριος των ερευνών είναι να διαπιστωθεί ποιος κρίκος στην αλυσίδα παραγωγής κρέατων επιβαρύνει τις τιμές λιανικής.

Δημόσιοι διαγωνισμοί

Υπό την έρευνα της Επιτροπής είναι και τμήματα του ευρύτερου κλάδου της πληροφορικής και των επικοινωνιών, με την ανεξάρτητα αρχή να αναζητεί στοιχεία για το πόσο διαγωνισμών του Δημοσίου.

Υπευθυνόμαστε ότι στα τέλη του περασμένου Μαρτίου η Επιτροπή διενέργησε αφηνδιαστικούς επισκέπτες ελέγχους σε μεγάλο αριθμό επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον κλάδο πληροφορικής, τεχνολογίας και συναφών υπηρεσιών στο πλαίσιο αυτεπάγγελτης έρευνας για πιθανή οριζόντια σύμψηξη νόθευσης διαγωνισμών (bidrigging).

Οι επιχειρήσεις που ελέγχθηκαν είναι περισσότερες από 10 και σε αυτές περιλαμβάνονται αγέυτες του κλάδου. Τεχνικότερα, πάντως, το θέμα των διαγωνισμών αποτελεί ένα κρίσιμο πεδίο, το οποίο η Επιτροπή έχει υπό παρακολούθηση. Πολύ δε περισσότερο από τη στιγμή που μόνο μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης διατίθενται σχεδόν 5 δισ. ευρώ για την ψηφιακή οικονομία.

Στο ίδιο περίπου πλαίσιο, δηλαδή με τους δημόσιους διαγωνισμούς, εμπίπτει και η απόφαση της Επιτροπής και η κατά προτεραιότητα εξέταση και ανάλυση σε αρμόδιο εισηγητή υπόθεσης πιθανών αντιανταγωνιστικών πρακτικών νόθευσης διαγωνισμών στην αγορά μελετητικών υπηρεσιών κτηματογράφησης και υποοπτηκτικών υπηρεσιών για τη δημιουργία του εθνικού κτηματολογίου.

Μόνιμη η έλλειψη προσωπικού και η καταπόνηση στελεχών

ΣΤΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ η κ. Σαρπ επαναλαμβάνει και αυτή, όπως διαχρονικά όλοι οι επικεφαλής της ανεξάρτητης αρχής, ανησυχίες της για την υποστελέωση της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Με τις οργανικές θέσεις να ανέρχονται στις 230, αυτή τη στιγμή το προσωπικό της Επιτροπής είναι λιγότερο από 100 άτομα, αναφέρει η κ. Σαρπ.

Για την αντιμετώπιση αυτού του σημαντικού προβλήματος, η Επιτροπή θα προβαίει εντός του Ιανουαρίου σε προκήρυξη για την πρόσληψη 50 στελεχών.

Ωστόσο, έως την επιλογή τους και την ανάληψη των καθηκόντων τους, θα χρειαστεί να περάσουν κάποιοι μήνες, οπότε και για το επόμενο διάστημα η Επιτροπή εκ των πραγμάτων θα λειτουργεί με τα σημερινά δεδομένα. Σύμφωνα με την κ. Σαρπ, για την προσέλκυση προσωπικού στην Επιτροπή θα πρέπει να υπάρξουν ειδικά κίνητρα, ενώ θα πρέπει να τεθούν και περιορισμοί στην κινητικότητα από την ανεξάρτητη αρχή προς άλλες υπηρεσίες του Δημοσίου.

Ειδικά λόγω ότι οι υπάλληλοι της Επιτροπής είναι πολύ εξειδικευμένοι, αλλά με χαμηλές αμοιβές. Κατά συνέπεια, είναι περιήτοι στον ιδιωτικό τομέα, πολλοί εκ των οποίων, μετά από ένα διάστημα θητείας στην ανεξάρτητη αρχή, τον επιλέγουν, κυρίως, λόγω των υψηλότερων αποδοχών. Η έλλειψη προσωπικού έχει εκ

των πραγμάτων ως αποτέλεσμα υπεμβάρυνση των στελεχών της Επιτροπής, αλλά και δυσκολίες στις έρευνες. Σύμφωνα με την κ. Σαρπ, ιδιαίτερα επιβαρυντικός παράγοντας για τις εργασίες της Επιτροπής είναι τα στενά χρονικά περιθώρια που ορίζεται ο ήμος σχετικά με τις αποφάσεις για τη γνωμοδότηση συγκεκριμένων. Η ίδια επιστημαίνει ότι η οριζόθερα εργασίας που έχει συσταθεί και η οποία θα καταθέσει σειρά

Αν αναφερθούν ή φωτογραφηθούν κλάδοι που θα ελεγχθούν, τότε χάνεται το πλεονέκτημα του αφηνδιασμού.

προτάσεων για τη βελτίωση του θεσμικού πλαισίου (κυρίως σε τεχνικό επίπεδο) θα προτείνεται και την αύξηση του χρόνου για την έγκριση των συγκεκριμένων.

Πάντως, η κ. Σαρπ εμφανίζεται αισιόδοξη ότι με την προκήρυξη για την πρόσληψη εξειδικευμένου προσωπικού θα ενισχυθεί η δραστηριότητα της Επιτροπής, ενώ κρίνεται σωστό και της χρήσης τεχνικής νομοσύνης, για την οποία εκτιμά ότι θα βοηθήσει πολύ στις έρευνες.

Δύσκολη η απόδειξη ύπαρξης καρτέλ

ΣΥΜΦΩΝΑ με την κ. Σαρπ, η απόδειξη αντιανταγωνιστικών πρακτικών, γίνεται ολοένα και δυσκολότερη. Η ίδια επιστημαίνει ότι δεν μπορεί να στοιχειοθετηθεί η ύπαρξη καρτέλ από το γεγονός και μόνο ότι τα σουπερ μάρκετ έχουν ακριβώς τις ίδιες τιμές σε πολλά προϊόντα. Πρέπει να υπάρχουν και αποδείξεις συνεννόησης, αναφέρει η πρόεδρος της Επιτροπής, σημειώνοντας ότι από προβλεπεί η νομολογία. Πάντως, η ίδια τίσσεται υπέρ των τροποποιήσεων να φορολογίας, ώστε η απόδειξη των καρτέλ να είναι ευκολότερη. Η ίδια άφησε σαφώς να εν-

νοηθεί ότι ανάλογη έλεγχος και έρευνες θα πραγματοποιηθούν και σε άλλους κλάδους που σχετίζονται με το κλάδο του νοικοκυριού, χωρίς ωστόσο να προβεί σε περαιτέρω πληροφορίες, καθώς επιστημαίνει ότι αν αναφερθούν ή φωτογραφηθούν κλάδοι που θα ελεγχθούν, τότε χάνεται το πλεονέκτημα του αφηνδιασμού. Πολύ δε περισσότερο όταν, με την πάροδο του χρόνου και δεδομένων και συνθηκών, οι επιχειρήσεις είναι εξαιρετικά προσηκτικές ώστε να αφήνουν στοιχεία ή και ακόμη και ίσως για αντιανταγωνιστικές πρακτικές. 21/11/2024

(ΕΚΤ) στην τριτοετή αγορά καταθέσεων συγκριτικά με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο.

Σημειώνεται ότι από τον Ιούλιο του 2022 έως τον Σεπτέμβριο του 2023 η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) προκήρυξε σε διαδοχικές αιτήσεις του επιτοκίου διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων (deposit facility rate) μετά από αρκετά μεγάλο διάστημα μηδενικών και αρνητικών επιτοκίων. Στο διάστημα που ακολούθησε, οι αιτήσεις αυτές πέρισσαν, σε κάποιο βαθμό, στα επιτόκια που προσφέρουν οι ελληνικές τράπεζες στους πελάτες, με την αιτιολογία ότι η κατάσταση αυτή στην αγορά φαίνεται ότι εκδηλώθηκε σε περιορισμένη κλίμακα και με καλύτερη, τόσο σε σχέση με άλλα κράτη-μέλη όσο και με την αιτιολογία του εγχώριου τραπεζικού συστήματος σε αντίστοιχη φάση αύξησης κατά το παρελθόν.

Μέσω της κλαδικής έρευνας, η Επιτροπή θα διερευνήσει τις